

รายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนากฎหมายสารเคมี

ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑

วันอังคารที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เวลา ๑๙.๓๐ - ๑๙.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมหลวงวิเชียรแพทยาคม อาคาร ๑ ชั้น ๒ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

*****

ผู้มาประชุม

๑.	นายภัคดี โพธิศิริ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	ประธานอนุกรรมการ
๒.	นายพูลลาภ ฉันทวิจิตรวงศ์	รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	อนุกรรมการ
๓.	นายพิเชฐ บัญญัติ	รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	อนุกรรมการ
๔.	นางจรียา มิตรอุปถัมภ์	นักวิทยาศาสตร์เชี่ยวชาญ กรมโรงงานอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๕.	นางเพ็ญนภา กัญชนะ	ผู้อำนวยการกองอนุญาตทางนิวเคลียร์และรังสี สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	อนุกรรมการ
๖.	นายสุเมธา วิเชียรเพชร	ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสีย และสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการ
๗.	พันเอกหญิง บุษยามาส มุ่งธัญญา	รองผู้อำนวยการกองควบคุมยุทธภัณฑ์และ พัฒนาอุตสาหกรรม ศูนย์การอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศและพลังงานทหาร	อนุกรรมการ
๘.	นายสำเริง สาลีวัฒนพงค์กุล	ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักโรคจากการประกอบ อาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๙.	นางสาวปริยณิตย์ ไหมเจริญศรี	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ กรมอนามัย	อนุกรรมการ
๑๐.	นางสาวกนกวรรณ พรหมณเรศ	นักวิชาการมาตรฐานชำนาญการพิเศษ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๑๑.	นางพรคนางค์ ปิตาภา	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ กรมศุลกากร	อนุกรรมการ
๑๒.	นายศุภมล ศรีสุขวัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๑๓.	นางสาวคณินิจ ศรีบัวเอี่ยม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๑๔.	นางสาวเพชรรัตน์ เอกแสงกุล	ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมเคมี สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๕.	นายปิยะพงษ์ พุทธา	ผู้ประสานงาน สมาคมอาชีพชาวไทย	อนุกรรมการ
๑๖.	นางสาวปรกชล อุทัยย์	ผู้ประสานงาน เครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	อนุกรรมการ
๑๗.	นางยุพดี ศิริสินสุข	ผู้ประสานงาน มูลนิธิสาธารณสุขกับการพัฒนา	อนุกรรมการ
๑๘.	นางสาวธนธร ยอดสมสวย	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ แทนผู้อำนวยการกองบริหารจัดการวัตถุอันตราย กรมโรงงานอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ และเลขานุการร่วม

๑๙. นางอมรรัตน์ สีนะนิจกุล	เภสัชกรชำนาญการพิเศษ แทนผู้อำนวยการกองแผนงานและวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	อนุกรรมการ และเลขานุการร่วม และผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุมเนื่องจากติดราชการ/ภารกิจอื่น ๆ

๑. นายอำนาจ วงศ์บัณฑิต
๒. ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร
๓. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายอนิรุทธิ์ ทรงจักรแก้ว   ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๒. นางสาวรัชนิกร วีระเจริญ   นายแพทย์ชำนาญการ สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
กรมควบคุมโรค
๓. นายมารุต จาติเกตุ   ผู้อำนวยการมูลนิธิการศึกษาไทย
๔. นายปรีชัย กู้เกียรติพันธ์   นายกสมาคมธุรกิจเคมี
๕. นางสาวชนัญญา สิทธิพานวงศ์   เจ้าหน้าที่ สมาคมนวัตกรรมเพื่อการเกษตร
๖. นางยุวรี อินนา   นักวิชาการอิสระ
๗. นางพิชญา เอี่ยมสำอางค์   เภสัชกรชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
๘. นางสาวกิริณา รุณภัย   เภสัชกรปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
๙. นางสาวณัฐชนก บัวภิบาล   เภสัชกรปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

เริ่มประชุม

เวลา ๐๙.๓๐ น.

ประธานฯ กล่าวเปิดการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนามาตรฐานสารเคมีครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ และดำเนินการตามวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ประธานฯ แจ้งที่ประชุมฯ ว่า ในการจัดประชุมคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนายุทธศาสตร์สารเคมี ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ ในวันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ จะมีวาระเสนอเพื่อพิจารณา คือ ข้อเสนอการปรับปรุงกฎหมายและประเด็นที่เกี่ยวข้องเพื่อการจัดการสารเคมีให้มีประสิทธิภาพ จึงขออนัดคณะอนุกรรมการฯ ประชุมฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ ในวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๓๐ น. เพื่อพิจารณาบทสรุปผู้บริหาร (executive summary) ที่ฝ่ายเลขานุการฯ จะจัดทำขึ้นนำเสนอคณะกรรมการแห่งชาติฯ

มติที่ประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนามาตรฐานสารเคมี ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดส่งรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนามาตรฐานสารเคมี ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้คณะอนุกรรมการฯ พิจารณารับรองรายงานการประชุมฯ

ตามหนังสือกองแผนงานและวิชาการ ที่ สธ ๑๐๐๔.๐๘/ว ๖๘ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และขอให้พิจารณารับรองรายงานฯ ภายในวันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ปรากฏว่ามีผู้ขอแก้ไขรายงานการประชุมฯ ดังนี้

นายปรีชัย กู้เกียรติรัตน์ นายกสสมาคมธุรกิจเคมี ขอแก้ไขรายงานฯ ดังนี้

หน้า ๗ บรรทัดที่ ๒ จากเดิม “...ปัจจุบันมีกฎหมายลูกจำนวนมาก...” เป็น “...ปัจจุบันมีกฎหมายจำนวนมาก...”

มติที่ประชุม

เมื่อไม่มีผู้ใดขอแก้ไขรายงานการประชุมอีก ที่ประชุมจึงรับรองรายงานการประชุม คณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายสารเคมี ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ ตามที่มีผู้ขอแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

๓.๑ ข้อเสนอแนวทางการดำเนินงานด้านกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาช่องว่างการจัดการสารเคมี

ฝ่ายเลขานุการฯ รายงานที่ประชุมว่า ตามที่คณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายสารเคมี มีมติในการประชุมฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑ มอบหมายให้นำข้อเสนอทางเลือกด้านกฎหมายและองค์กรในการพัฒนาการจัดการสารเคมีทั้ง ๖ ทางเลือก คือ ทางเลือกที่ ๑ ออกกฎหมายสารเคมีใหม่ แทนกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย พร้อมจัดตั้งสำนักงานสารเคมีแห่งชาติ ทางเลือกที่ ๒ คงกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย และออกกฎหมายสารเคมีใหม่สำหรับจัดการสารเคมีใหม่ พร้อมจัดตั้งสำนักงานสารเคมีแห่งชาติ ทางเลือกที่ ๓ : คงกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย และออกกฎหมายสารเคมีใหม่ เพื่อกำหนดนโยบายการจัดการและวิธีควบคุมสารเคมี และตั้งสำนักงานสารเคมีแห่งชาติ ทางเลือกที่ ๔ คงกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายและจัดตั้งหน่วยงานเทคนิควิชาการ (Technical Agency) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านเทคนิควิชาการ ทางเลือกที่ ๕ ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายโดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม และทางเลือกที่ ๖ เร่งรัดการดำเนินงานในการออกกฎหมายลูกภายใต้กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายโดยเพิ่มศักยภาพหน่วยงานภายใต้กฎหมายดังกล่าว และเพิ่มความเข้มแข็งการบริหารจัดการสารเคมีภายใต้คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการสารเคมี ไปวิเคราะห์ร่วมกันพร้อมผลการวิเคราะห์ช่องว่างการจัดการสารเคมี ๕ ประเด็น คือ ๑. การลดความเสี่ยงอันตรายจากสารเคมีตลอดวงจรชีวิต ๒. การพัฒนาฐานข้อมูลกลางวัตถุอันตราย/สารเคมีของประเทศ ๓. การประเมินความเสี่ยงและการกำหนดค่ามาตรฐาน ๔. การบริหารจัดการและการติดตามตรวจสอบสารเคมี และ ๕. การเสริมสร้างความรู้เรื่องสารเคมี การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภคและการสนับสนุนงานวิจัยพัฒนาและนวัตกรรมทดแทนการใช้สารเคมีอันตราย รวมทั้งข้อคิดเห็นของคณะอนุกรรมการฯ ไปพิจารณาจัดทำข้อเสนอเพิ่มเติมในการพัฒนากฎหมายและองค์กรเพื่อแก้ไขปัญหในแต่ละช่องว่างของการจัดการสารเคมี โดยให้แบ่งการดำเนินงานเป็น ๓ ระยะ คือ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว มานำเสนอในการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ นั้น

ฝ่ายเลขานุการฯ และ นางยุวี อินนา ที่ปรึกษาโครงการฯ ได้จัดทำรายละเอียดแต่ละช่องว่างการจัดการสารเคมีของประเทศและวิเคราะห์ข้อเสนอทางเลือกด้านกฎหมายและองค์กรในการพัฒนาการจัดการสารเคมีของประเทศ และจัดทำเป็นข้อเสนอแนวทางการดำเนินงานด้านกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาช่องว่างการจัดการสารเคมีของประเทศ ประกอบด้วยแนวทางการดำเนินงานระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว รายละเอียดตามเอกสารประกอบการประชุมวาระที่ ๓.๑

ช่องว่างที่ ๑ ลดความเสี่ยงอันตรายจากสารเคมีตลอดวงจรชีวิต

ข้อที่ ๑.๑ สถานการณ์ปัญหาอันตรายจากสารเคมีในภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม

ภาคสาธารณสุข และภาคการขนส่ง

ความเห็นที่ประชุม

ผู้ประธานฯ เสนอให้หาคำใหม่ แทนคำว่า “ตลอดวงจรชีวิต” เพราะอาจทำให้เข้าใจผิดหรือเกิดคำถามตามมา เช่น “ตลอดวงจรชีวิตของคนหรือของสารเคมี เพราะถ้าหมายถึงตลอดวงจรชีวิตของสารเคมีที่จะพูดถึงค่าครึ่งชีวิต (Half Life)

นายศุภมล ศรีสุขวัฒนา ผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอให้ใช้คำว่า “ลดความเสี่ยงครบวงจร” จะสื่อความหมายได้ง่ายกว่า

นางสาวคณินิจ ศรีบัวเอี่ยม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เห็นด้วยกับประธานฯ ในการประชุมคณะกรรมการฯ ที่ผ่านมามีการหารือกันและเข้าใจคำว่า “ตลอดวงจรชีวิต” หมายถึง “ตลอดวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์” ที่หมายถึงผลิตภัณฑ์ที่เป็นสารเคมีเองหรือผลิตภัณฑ์ที่มีสารเคมีเป็นส่วนประกอบสอดคล้องกับหลักการระดับสากล รวมทั้งกฎหมายสิ่งแวดล้อมโลก ที่หยิบเรื่องตลอดวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์มาเป็นตัวขับเคลื่อน เช่น สหภาพยุโรป สนับสนุนแนวคิดเรื่องการจัดการของเสีย มลพิษหรือสารเคมีตลอดวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ อย่างไรก็ตาม จะใช้คำใดนั้นขึ้นอยู่กับความตัดสินใจของคณะกรรมการฯ นอกจากนี้ ให้ความเห็นว่าประเด็นช่องว่างที่ ๑.๑ กล่าวถึงการบังคับใช้กฎหมาย แต่ไม่ได้กล่าวถึงการติดตามเส้นทางการเดินทางสารเคมีตลอดวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์

ฝ่ายเลขานุการฯ (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา) ให้ข้อมูลว่า คำว่า “การจัดการสารเคมีตลอดวงจรชีวิต” เป็นคำที่มีการใช้มาโดยตลอดในแผนแม่บทการจัดการสารเคมี ก็ใช้คำดังกล่าว จากการสืบค้นนิยามหมายถึง “การควบคุมติดตามตรวจสอบ ตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำวัตถุดิบ การขนส่ง การกักเก็บ การใช้ และการกำจัดทำลาย รวมถึงการนำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อลดความเสี่ยงอันตรายจากสารเคมีต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม” แต่ไม่พบความหมายจากเอกสารอ้างอิงจากต่างประเทศโดยตรง

นางยุวรี อินนา ชี้แจงว่า ในขณะนี้ยังไม่มีข้อกำหนดนิยามคำว่า “การจัดการสารเคมีตลอดวงจรชีวิต” ในแผนฉบับใด จึงยึดโยงกับมาตรา ๒๐ ของกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายที่ระบุว่า “การผลิต การนำเข้า การส่งออก การขาย การขนส่ง การเก็บรักษา การกำจัด การทำลาย” ดังนั้นอาจต้องมาพิจารณากำหนดคำนิยาม

นางสาวเพชรรัตน์ เอกแสงกุล ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมเคมี สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เห็นด้วยให้ใช้คำ “ตลอดวงจรชีวิต” ส่วนเรื่องผลิตภัณฑ์อาจยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น เช่น การจัดการของเสีย (waste management)

ประธานฯ เสนอให้ใช้คำว่า “ลดความเสี่ยงอันตรายของสารเคมีอย่างครบวงจร” เพื่อให้ครอบคลุมทุกแง่มุมของการดำเนินการเกี่ยวกับสารเคมีและไม่ให้เกิดการโต้แย้งตามมาภายหลัง ทั้งนี้เรื่องครบวงจรยังมีอีกหลายแง่มุมที่ยังไม่ได้กล่าวถึง โดยเฉพาะช่องทางที่สารเคมีสามารถเข้ามาในประเทศโดยไม่ผ่านขั้นตอนหรือไม่มีมาตรการกีดกันกรอง ควรจะเน้นและนำเรื่องดังกล่าวขึ้นมาเป็นประเด็นแรก

นางยุวรี อินนา ชี้แจงว่าได้กล่าวไว้ในข้อถัดไป

นางสาวปรกชล อู๋ทรัพย์ เครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เห็นด้วยกับประธานฯ ว่าประเทศไทยยังไม่มีระบบการคัดกรองสารเคมีที่เข้าประเทศตั้งแต่แรก

นางสาวเพชรรัตน์ เอกแสงกุล เห็นด้วยกับข้อเสนอการดำเนินงานด้านกฎหมายเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องสารเคมีและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด แต่การออกกฎหมายลูกภาคการขนส่งเรื่องห้ามขนส่งสารเคมีบางเส้นทาง ต้องคำนึงถึงความจำเป็นในการทำธุรกิจเพราะการขนส่งของโลกเจริญขึ้น ปัจจุบันกลุ่มอุตสาหกรรมเคมีปฏิบัติตามหลักการดูแลด้วยความรับผิดชอบต่อ (Responsible Care) เพื่อลดความเสี่ยงอันตรายสารเคมี

ผู้ซื้บรณขนส่งวัตถุอันตรายได้ต้องมีใบขับขี่ชนิดที่ ๔ ผู้ผลิตจะดูแลผลิตภัณฑ์ (Product Stewardship) อย่างครบวงจร ไปจนถึงลูกค้า เสนอให้มีผู้แทนภาคเอกชนร่วมด้วยในการออกกฎหมายลูก และเสนอให้ตรวจติดตามแผนฉุกเฉิน แทนการกำหนดเส้นทางขนส่งสารเคมีแทน เพราะผู้ประกอบการขนส่งจำนวนหนึ่งไม่มีแผนฉุกเฉินรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน การกำหนดเส้นทางขนส่งสารเคมีไม่ได้ประกันว่าจะไม่เกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน เสนอให้ติดตั้งระบบกำหนดตำแหน่งบนโลก (Global Positioning System : GPS) เพื่อใช้ติดตามเส้นทางขนส่งสารเคมี

สำหรับข้อเสนอการดำเนินงานด้านกฎหมายข้อที่ ๑.๑ ต้องพิจารณาหาสาเหตุของปัญหาจำนวนการทิ้งกากของเสียอันตรายที่ไม่ลดลง เช่น ปัจจุบันกรมโรงงานอุตสาหกรรม ออกกฎหมายการจัดการของเสีย แต่กำหนดให้ผู้รับของเสียต้องมีใบอนุญาตมีสถานที่รับของเสียเพียงสถานที่เดียว นอกจากนี้วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) มีของเสียจำนวนจำกัด แต่ต้องเสียเงินค่ากำจัดเท่ากับผู้ที่มียาของเสียปริมาณมาก

นางยุพดี ศิริสินสุข มุขนิธิสธารณสุขกับการพัฒนา ให้ความเห็นว่า ข้อเสนอการดำเนินงานด้านกฎหมายข้อที่ ๓ เรื่องการให้ความรู้ประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ไม่ได้กล่าวถึงความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility : EPR) ซึ่งมีการเสนอในการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ที่ผ่านมา สำหรับผู้ผลิตรายเล็กอาจยังไม่สามารถเข้าสู่ระบบความรับผิดชอบต่อมาตรฐานสากล ทำให้การครบวงจรชีวิตไม่ครบทุกภาคส่วน

นางสาวคณินิจ ศรีบัวเอี่ยม ประเด็นนี้มีการกล่าวในการประชุมที่ผ่านมา หากจะทำให้มีการปกป้องผู้ใช้ ผู้บริโภค ประชาชนให้ปลอดภัยจากสารเคมีอย่างครบวงจรหรือตลอดวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ วิธีหนึ่งที่ทำได้คือ เพิ่มบทบาทเชิงขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิตซึ่งเป็นหลักการสากล แม้จะจบภารกิจของผู้ผลิตในโรงงานแล้วแต่ความรับผิดชอบ ยังคงติดตามผลิตภัณฑ์จำหน่ายในตลาด หรือแม้ผู้บริโภคกำลังใช้หรือใช้ผลิตภัณฑ์แล้ว สอดรับกับหลักการตลอดวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ ต้องมีมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสนับสนุนผู้ผลิต ลดต้นทุนให้ผู้ประกอบการในระยะเริ่มต้นเข้าสู่ตลาดได้ เช่น ตั้งกองทุนเยียวยาความเสียหายกรณีเกิดภัยอันตรายจากสารเคมี เป็นต้น หลักการความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิตเป็นแนวคิดเดียวกับหลักการตลอดวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์แต่มองคนละมิติในเชิงจับคู่สอดคล้องประสานกัน

ประธานฯ เสนอให้เพิ่มเรื่องความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิตในข้อเสนอการดำเนินงานด้านกฎหมายข้อที่ ๓ บริหารจัดการตามแผนแม่บทการจัดการสารเคมี

ข้อที่ ๑.๒ กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายที่เน้นเรื่องการขึ้นทะเบียนและการออกใบอนุญาต ไม่ได้เน้นเรื่องลดความเสี่ยงอันตราย

ความเห็นที่ประชุม

นางสาวคณินิจ ศรีบัวเอี่ยม เสนอให้เพิ่มเรื่องความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิตตลอดวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ ในข้อเสนอการดำเนินงานด้านกฎหมายข้อที่ ๗ และข้อที่ ๘ เนื่องจากกฎหมายมีทั้งประเภทกำหนดโทษ และส่งเสริมสนับสนุน รวมถึงการใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น จัดตั้งกองทุน หรือ การเรียกคืนผลิตภัณฑ์ หรือ ภาษีที่ใช้แล้ว ส่วนคำว่า “ตลอดวงจรชีวิต” ไม่ได้หมายถึงตลอดชีวิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นสารเคมีต้องหมดไปเท่านั้น ยังครอบคลุมไปถึงนำกลับมาใช้อีก (Recycle) และการใช้ซ้ำ (Reuse) ซึ่งเป็นการเก็บภาษีที่ปนเปื้อนเข้าสู่ระบบการจัดการที่ถูกต้อง ในทางกฎหมายมองว่าผู้ผลิตคือผู้ที่มีความรู้ดีที่สุดในเรื่องการจัดการของเสียหรือขยะ จึงไม่เป็นธรรมที่จะผลักภาระเรื่องความรู้การใช้สารเคมีหรือวิธีจัดการขยะหรือของเสียหลังใช้งานให้แก่ผู้บริโภค จึงเกิดหลักการ ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิตขึ้นที่ได้สัดส่วนระหว่างการปกป้องผู้บริโภค และไม่สร้างภาระจนเกินให้กับผู้ประกอบการ ซึ่งรัฐบาลต้องเข้ามาใช้อำนาจ

แทรกแซงชั่วคราวหรือนานเท่าที่จำเป็น เพื่อช่วยเหลือการก่อตั้งกองทุนหรือระบบการเรียกคืน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้บริโภคและผู้ผลิต

นางสาวเพชรรัตน์ เอกแสงกุล เสนอให้เพิ่มข้อเสนอการดำเนินงานด้านกฎหมายอีกหนึ่งข้อ เป็นข้อที่ ๙ “เสนอให้ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคในการทำธุรกิจที่เกี่ยวกับสารเคมี” เนื่องจากประเทศไทยไม่ใช่ประเทศผู้ผลิตสารเคมี แต่เป็นผู้ใช้นำเข้าจากต่างประเทศ

ประธานฯ เห็นด้วยกับ นางสาวคณินจ ศรีบัวเอี่ยม และนางสาวเพชรรัตน์ เอกแสงกุล และให้ความเห็นว่า การออกกฎหมายใหม่ที่มีประสิทธิภาพ ควรพิจารณาตัดหรือลดกฎหมายเดิมที่ไม่จำเป็นหรือที่เป็นปัญหาอุปสรรค (Streamline) และเป็นที่ยอมรับแล้วว่าประเทศไทยมีจำนวนกฎหมายมากแต่ การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ และเสนอให้มีหลักการกำกับตนเอง (Self Regulation) คือ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ประกอบการสามารถควบคุมดูแลตัวเองได้ในระดับที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเป็นไปตามหลักสากล

นางยุพดี ศิริสินสุข เสนอให้เพิ่มคำว่า “โฆษณา และการส่งเสริมการขาย” ในข้อเสนอการดำเนินงานด้านกฎหมายข้อที่ ๕ เพราะทำให้เกิดการใช้สารเคมีอย่างไม่สมเหตุผล

ข้อที่ ๑.๓ การลดความเสี่ยงอันตรายจากสารเคมีทางการเกษตรยังไม่ได้รับความสำคัญ ภายใต้กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย

ความเห็นที่ประชุม

นางยุพดี ศิริสินสุข ตั้งข้อสังเกตเรื่องการส่งเสริมให้มีการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและจะเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการใช้สารเคมี เช่น การควบคุมการใช้สารเคมีทางการเกษตรหรือกำหนดแนวกันชน (Buffer Zone) แล้วแต่ยังมีโอกาสที่สารเคมีจะรั่วซึมไหลไปยังสิ่งแวดล้อม ประชาชน รวมถึงเด็กที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง หากจัดตั้งกองทุนขึ้นควรเป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์ของกองทุนที่ลดหรือ เยียวยาผู้ที่ได้รับอันตรายหรือความเสียหายจากสารเคมีทางการเกษตร

นางสาวเพชรรัตน์ เอกแสงกุล ให้ความเห็นว่า ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม มีการให้ความรู้เกษตรกร ผู้รับจ้างฉีดพ่น กำหนดพื้นที่ฉีดพ่น มีป้ายหรือสัญญาณแจ้งเตือนการใช้สารเคมีแล้ว ถ้าจัดตั้งกองทุนอาจส่งผลกระทบต่อการแข่งขันของภาคเกษตร

นางยุพดี ศิริสินสุข ให้ความเห็นว่า การจำกัดการใช้อย่างเข้มงวดและการควบคุมดูแล แต่ก็มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุฉุกเฉินได้ เนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายยังไม่เข้มแข็ง จึงนำมาสู่แนวคิดจัดตั้งกองทุนสนับสนุนและส่งเสริมการใช้สารเคมีอย่างสมเหตุผล

นางสาวคณินจ ศรีบัวเอี่ยม ให้ความเห็นว่า การจัดตั้งกองทุนเฉพาะเรื่องต้องจัดตั้งขึ้นโดยมีกฎหมายมารองรับ เพราะเป็นการเก็บเงินจากประชาชนมาใช้กับวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนั้นต้องระบุวัตถุประสงค์ของกองทุนและแหล่งที่มาของเงินให้ชัดเจน เช่น วัตถุประสงค์การตั้งกองทุนเพื่อจัดสรรช่วยเหลือเกษตรกรให้บรรยากาศทางการตลาด ภาคประชาสังคม เกิดความเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกันได้อย่างได้สัดส่วนที่พอเหมาะพอควร ไม่เป็นภาระแก่ภาคทุนมากเกินไป ในขณะที่เดียวกันมีแหล่งเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากสารเคมีซึ่งในประเทศที่พัฒนาแล้ว มีการจัดตั้งกองทุนสนับสนุนส่งเสริมในลักษณะดังกล่าว

นางจริยา มิตรอุปถัมภ์ เสนอให้แก้ไขข้อเสนอการดำเนินงานด้านกฎหมายข้อที่ ๒ ระยะต้น จากเดิม “ทบทวนร่างกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยจากการใช้สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช” เป็น “พิจารณาความจำเป็นต้องแยกกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยจากการใช้สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชออกจากกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย”

นายปิยะพงษ์ พุทธา ผู้ประสานงานสมาคมอารักขาพืชไทย ให้ความเห็นว่า การประชุม คณะอนุกรรมการฯ ที่ผ่านมา เห็นว่าไม่จำเป็นต้องออกกฎหมายสารเคมีใหม่ เพราะกฎหมายเดิมที่มีอยู่ครอบคลุม ทุกภาคส่วน แต่มีปัญหาเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย ควรหรือว่าจะทำอย่างไรให้บังคับใช้กฎหมายเดิมอย่างเต็มศักยภาพ

ประธานฯ ให้ความเห็นว่า ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายดูแลครอบคลุม แต่มีปัญหา การบังคับใช้กฎหมาย จึงนำมาสู่ข้อเสนอการเปลี่ยนเป็นกฎหมายสารเคมี และตั้งข้อสังเกตว่าข้อเสนอการดำเนินงาน ด้านกฎหมายข้อที่ ๒ จำเป็นหรือไม่ ถ้ามีข้อเสนอข้อที่ ๑ และข้อที่ ๓ แล้ว

ประเด็นช่องว่างที่ ๒ การพัฒนาฐานข้อมูลกลางวัตถุอันตราย/สารเคมีของประเทศ ความเห็นที่ประชุม

ประธานฯ ให้ความเห็นว่า แนวคิดการพัฒนาฐานข้อมูลกลางยังไม่ชัดเจน วัตถุประสงค์ ของการพัฒนาฐานข้อมูล คือ เพื่อใช้ประโยชน์เป็นฐานข้อมูลกลางในการบริหารจัดการสารเคมีให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น และเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนให้สามารถเข้าถึงข้อมูลสารเคมีในทุกแง่มุมและนำไปใช้ประโยชน์ได้ แนวคิด คือ เกิดฐานข้อมูลที่เป็นแพลตฟอร์มกลาง คล้ายที่มีข้อมูลสารเคมีไหลเข้ามาจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ อาจต้องแบ่งการดำเนินงานเป็นช่วงเช่นเดียวกับการพัฒนากฎหมายสารเคมี

นายพลลาภ ฉันทวิจิตรวงศ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา สอบถามว่า ปัจจุบันกระทรวงอุตสาหกรรม ดูแลเรื่องฐานข้อมูลอย่างไร มีปัญหาอุปสรรคหรือไม่ และจะให้หน่วยงานอื่นเข้ามา สนับสนุนอย่างไร

นางจริยา มิตรอุปถัมภ์ ชี้แจงว่า ปัจจุบันมีศูนย์ข้อมูลวัตถุอันตรายดูแลข้อมูลสารเคมีใน อุตสาหกรรมเป็นหลัก ปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมข้อมูลตามที่กล่าวถึงทั้งหมด ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีการพัฒนาระบบ รองรับการส่งข้อมูลจากหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ๖ หน่วยงาน เข้าสู่ระบบจัดเก็บข้อมูลกลาง หลังปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จะพัฒนาระบบให้สามารถรองรับการเผยแพร่ข้อมูลไปสู่ประชาชน

นายพลลาภ ฉันทวิจิตรวงศ์ ให้ข้อมูลว่า แผนแม่บทการจัดการสารเคมีที่กำลังยกร่าง จะเกิดผลกับแต่ละกระทรวงต้องกลับไปจัดทำแผนปรับปรุงโครงสร้างภารกิจภายในกระทรวง หากการพัฒนา กฎหมายไปได้ดี สามารถช่วยกระทรวงอุตสาหกรรมพัฒนาฐานข้อมูลได้เร็วยิ่งขึ้น แต่ถ้ารอแผนพัฒนาของ กระทรวงอุตสาหกรรมเอง ต้องใช้เวลานาน

นางจริยา มิตรอุปถัมภ์ ให้ข้อมูลว่า การพัฒนาฐานข้อมูลของกรมโรงงานอุตสาหกรรม บรรลุอยู่ในแผนแม่บทการจัดการสารเคมี ทั้งนี้ยังไม่เห็นความจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมาย แต่เห็นว่าควรปรับปรุงระบบ และวิธีการประสานงาน และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์ (สวอ.) เข้ามาช่วยสนับสนุน เพราะบุคลากรของกรมโรงงานอุตสาหกรรมไม่มีความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการข้อมูลขนาดใหญ่

ฝ่ายเลขานุการฯ (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา) ให้ข้อมูลการประชุมคณะกรรมการ แห่งชาติฯ ที่ผ่านมา ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม นำเสนอว่าในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ จะพัฒนาฐานข้อมูล วัตถุอันตราย เป็นการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่าง ๖ หน่วยงาน ภายใต้กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายเน้นข้อมูล การอนุญาต นำเข้าและส่งออก ส่วนที่ที่ปรึกษาโครงการฯ นางยุวรี อินนา เสนอแนวความคิดปรับปรุงกฎหมายใหม่ เนื่องจากการพัฒนาฐานข้อมูลขนาดใหญ่เกี่ยวกับฐานข้อมูลสารเคมีด้านอื่นด้วยนอกเหนือจากฐานข้อมูลการอนุญาต นำเข้าและส่งออก จึงนำมาสู่ข้อเสนอภายใต้แผนแม่บทการจัดการสารเคมีเรื่องการจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Management) เพื่อพัฒนาต่อไปเป็นฐานข้อมูลกลางของประเทศ

นางสาวปรกชล อู๋ทรัพย์ ให้ความเห็นว่า ในการพัฒนาฐานข้อมูล ไม่ควรมีข้อมูลเป็นส่วน ๆ มีแต่ปริมาณนำเข้าและผลิต ควรแสดงให้เห็นถึงการไหลของสารเคมี พัฒนาระบบให้สามารถติดตามได้ว่าสารเคมีนำเข้ามาแล้วนำไปใช้ที่ไหนบ้าง ต่อเนื่องไปถึงการประเมินความเสี่ยง การกำหนดค่ามาตรฐานในอาหาร สิ่งแวดล้อมและคน โดยเฉพาะสารเคมีภาคเกษตรที่อันตรายร้ายแรงและเสนอให้เป็นเรื่องเร่งด่วน

ประธานฯ เห็นด้วยกับ นางสาวปรกชล อู๋ทรัพย์ เพราะจะไปรองรับใน “หลักการตลอดวงจรชีวิต” ควรมีข้อมูลเรื่องผลกระทบของสารเคมีต่อสุขภาพไหลเข้ามาในฐานข้อมูลด้วยเพื่อให้ดูแลได้ครบวงจรอย่างแท้จริง

นางยุพดี ศิริสินสุข ให้ความเห็นว่า ปัจจุบันกรมโรงงานอุตสาหกรรมดูแลการจัดทำฐานข้อมูลที่เชื่อมระหว่างหน่วยงานในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เน้นข้อมูลการอนุญาตนำเข้าและส่งออก แต่ข้อมูลบางเรื่องที่อยู่เหนือกรอบที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมดำเนินการ หน่วยงานใดจะเป็นผู้รับผิดชอบ เช่น ข้อมูลการอนุญาตโฆษณา ข้อมูลการขาย

ประธานฯ ให้ความเห็นว่า ในส่วนที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมดำเนินการอยู่เป็นการทำตามความรับผิดชอบเดิมของหน่วยงานเรื่องวัตถุอันตราย แต่การพัฒนาฐานข้อมูลสารเคมีที่กำลังหารือกัน จะเป็นข้อเสนอในอนาคต ส่วนที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมทำแล้วยังมีช่องว่าง จะต้องเพิ่มเติมอย่างไร ต้องให้คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาวิทยาศาสตร์การจัดการสารเคมีเป็นผู้ตัดสิน

ประเด็นช่องว่างที่ ๓ การประเมินความเสี่ยงและการกำหนดค่ามาตรฐาน

ข้อที่ ๓.๑ การประเมินความเสี่ยงอันตรายของสารเคมี ไม่มีบทบัญญัติอย่างชัดเจนในกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย

ความเห็นที่ประชุม

ประธานฯ เสนอให้ปรับปรุงข้อเสนอแนะการประเมินความเสี่ยงให้ชัดเจน แบ่งเป็น ๓ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ ระยะที่ยังใช้กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย ซึ่งมีการประเมินความเสี่ยงบ้างแล้ว แต่ยังไม่เข้มแข็ง ระยะที่ ๒ ระยะเปลี่ยนผ่าน และระยะที่ ๓ ระยะที่มีกฎหมายสารเคมีใหม่ คือ ระบบการประเมินความเสี่ยงที่เข้มแข็งยิ่งขึ้น

ข้อที่ ๓.๒ ค่ามาตรฐานสารเคมีในผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ พืช ผัก ผลไม้ และค่ามาตรฐานสารเคมีด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ยังไม่ครอบคลุมสารเคมีทั้งหมด

ความเห็นที่ประชุม

ประธานฯ ให้ความเห็นว่า ข้อเสนอเรื่องนี้เป็นสิ่งที่จำเป็นและเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานในระยะเร่งด่วน สามารถดำเนินการได้ทันทีภายใต้กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่ต้องแก้ไขหรือออกกฎหมายลูก จึงควรมีการบริหารจัดการเพิ่มเติมให้หน่วยงานที่รับผิดชอบรีบไปเร่งดำเนินการ ถ้าคณะกรรมการแห่งชาติฯ มีมติเห็นชอบกับข้อเสนอดังกล่าว สามารถส่งไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการได้ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข

ประเด็นช่องว่างที่ ๔ การบริหารจัดการและติดตามตรวจสอบสารเคมี

ข้อที่ ๔.๑ การขาดกฎหมายลูกในภาคกิจกรรมต่าง ๆ และการดำเนินการเพื่อให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ความเห็นที่ประชุม

ประธานฯ ให้ความเห็นว่า เป็นข้อเสนอที่ดีมากเห็นภาพชัด ที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับกระบวนการกำกับดูแลก่อนออกสู่ตลาดเป็นส่วนใหญ่ เป็นการทำงานตั้งรับ ไม่ทำงานเชิงรุก เพราะไม่ได้สัมผัสปัญหา

เกิดจุดอ่อนในระยะหลังออกสู่ตลาด คือ ขาดข้อมูลหรือกรณีศึกษาการเกิดผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ในขณะที่เดียวกัน ระบบการเฝ้าระวัง (Surveillance) แทบไม่มีเลย ทั้งนี้ไม่ควรคำนึงถึงเฉพาะระบบเฝ้าระวังแบบเดิม โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ต้องสนับสนุนให้การเฝ้าระวังมีส่วนร่วมประกอบของชุมชนและประชาชน ทำอย่างไรให้คนเหล่านี้เข้ามามีบทบาทมากขึ้น เช่น มีระบบการรายงาน และสามารถตอบสนองได้อย่างทันท่วงที เพื่อให้คนกลุ่มนี้มีกำลังใจในการเฝ้าระวังและให้เป็นผู้ให้เบาะแสการแก้ไขปัญหา

นายพิเชฐ บัญญัติ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เห็นด้วยกับประธานฯ เรื่องระบบการเฝ้าระวัง ในขณะที่มีระบบเฝ้าระวังในชุมชน (Community - Based Surveillance) เป็นการเฝ้าระวังเชิงรุก เช่น ให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ฝึกใช้ชุดทดสอบอย่างง่าย เพื่อคุ้มครองไม่ให้รวดเร็ว หรือผู้ที่ขายของที่ปนเปื้อนกระจายเข้าไปสู่หมู่บ้าน อาจนำเรื่องดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับการเฝ้าระวังสารเคมีในชุมชน

ประธานฯ เห็นด้วยกับนายพิเชฐ บัญญัติ เนื่องจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีจำนวนมากสามารถดำเนินการได้

นางยุพดี ศิริสินสุข ตั้งข้อสังเกตว่า ข้อเสนอการดำเนินงานด้านกฎหมายข้อที่ ๑ หน่วยงานหลักที่ดูแลกิจกรรม คือ ภาคราชการส่ง และเสนอให้เพิ่ม “ข้อเสนอนี้ ๑.๕ การเฝ้าระวังการปนเปื้อนหรือตกค้างในสิ่งแวดล้อม”

ข้อที่ ๔.๒ การขาดกลไกป้องกันและแก้ไขปัญหา เรื่องการประกาศรายชื่อวัตถุอันตราย แตกต่างกันตามการควบคุมกำกับดูแลของหลายหน่วยงาน

ความเห็นที่ประชุม

ประธานฯ ให้ความเห็นที่เห็นว่า กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายเป็นกฎหมายที่ควบคุมให้เกิดความเป็นเอกภาพได้ลำบาก เพราะแต่ละหน่วยงานทำงานแยกส่วนแบบไซโล ต่างก็มีอำนาจในการกำหนดให้วัตถุอันตรายเป็นประเภทใดก็ได้ตามเหตุผล จึงเกิดแนวคิดใหม่ เปลี่ยนจากกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายเดิม ให้เป็นกฎหมายสารเคมีกลาง ควรกำหนดข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนตั้งแต่แรก เช่น กำหนดรายชื่อสารเคมีที่อนุญาตให้นำเข้าวัตถุประสงค์การใช้ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ หากใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่กำหนดถือว่าผิดกฎหมาย เพื่อให้ควบคุมสารเคมีได้อย่างรัดกุมมากยิ่งขึ้น ลดข้อถกเถียงในประเด็นที่ไม่จำเป็น ช่วยให้ผู้ประกอบการไม่สับสนและอำนวยความสะดวกเกิดความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

นางสาวเพชรรัตน์ เอกแสงกุล ให้ความเห็นที่เห็นว่า ถ้าทำให้เกิดการบูรณาการอย่างแท้จริง ควรแก้ไขกฎหมายที่ขัดแย้งกัน เพราะทำให้ผู้ประกอบการเกิดความสับสนมาก เช่น บัญชีรายชื่อวัตถุอันตรายของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ออกกฎหมายเกี่ยวกับสารเคมีหลายฉบับ และใช้รายชื่อสารเคมีตามแบบสหรัฐอเมริกา แตกต่างจากรายชื่อสารเคมีที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนดและวิธีตรวจวัดไม่เหมือนกัน

ประธานฯ ให้ความเห็นที่เห็นว่า กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ไม่ได้ใช้กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย แต่มีกฎหมายให้อำนาจในการกำหนดกฎระเบียบได้เอง ทำให้เกิดปัญหาในการกำหนดที่ไม่เหมือนกัน ขอให้ที่ปรึกษาโครงการฯ พิจารณาการตัดหรือลดกฎหมายเดิมที่เกี่ยวข้องที่เป็นปัญหาอุปสรรค เพื่อให้เกิดเอกภาพสามารถปฏิบัติได้ง่าย และผู้ที่เกี่ยวข้องไม่สับสน

นางสาวเพชรรัตน์ เอกแสงกุล ตั้งข้อสังเกตว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนากฎหมายสารเคมี มีแต่นักวิชาการ ทั้งที่มียังมีปัญหาการบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวด แต่ผู้ที่ต้องทำตามกฎหมายมีสัดส่วนน้อยมาก

ประธานฯ ให้ความเห็นว่า ในขั้นตอนการยกร่างกฎหมายใหม่จะมีสัดส่วนผู้แทนทุกภาคส่วนที่เหมาะสม

นางยุพดี ศิริสินสุข ให้ความเห็นว่าประเทศไทยจะมีการบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มแข็ง และการควบคุมวัตถุดิบอันตราย ๔๐ รายชื่อของแต่ละหน่วยงานยังไม่เท่ากัน ควรมีการกำหนดมาตรการ เช่น ให้ทุกหน่วยงานควบคุมให้เท่ากันหรือไม่

ประธานฯ ให้ความเห็นว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันอยู่ภายใต้ระบบการควบคุมของกฎหมายว่าด้วยวัตถุดิบอันตราย เป็นข้อเสนอจากคณะกรรมการพัฒนากฎหมายสารเคมีให้คณะกรรมการแห่งชาติพิจารณาและอาจมีมติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการวัตถุดิบอันตรายไปทบทวน

นางยุพดี ศิริสินสุข ให้ความเห็นว่าบางประเทศ หากบังคับใช้กฎหมายแล้วแต่ยังไม่ได้ผล อาจต้องกำหนดให้มีการควบคุมสารเคมีในระดับเดียวกันทั้งหมด หากบังคับใช้กฎหมายได้แข็งแกร่งดีขึ้น ค่อยพิจารณาทางเลือกหรือข้อเสนอให้ผู้รับผิดชอบเห็นภาพว่าควรจะไปดำเนินการไปในทิศทางใด

นางสาวเพชรรัตน์ เอกแสงกุล ให้ความเห็นว่า การจะควบคุมสารเคมีตัวเดียวกันให้มีระดับเท่ากัน ควรคำนึงถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจเพราะถ้าออกกฎหมายไปแล้วแก้ไขยากมาก

ข้อที่ ๔.๓ การกำหนดวัตถุดิบอันตราย ตามคุณสมบัติ ๑๐ ประการ ภายใต้กฎหมายวัตถุดิบอันตราย ยังไม่ครอบคลุมการจัดการสารเคมีได้ทั้งหมด และการขาดกลไกการกำหนดภายใต้กฎหมายว่าด้วยวัตถุดิบอันตรายในการยึดโยงสารเคมีที่นำเข้าหรือผลิตเข้ากับระบบการแยกแยะที่มีอยู่อย่างชัดเจน

นางสาวเพชรรัตน์ เอกแสงกุล ให้ความเห็นว่า นอกจากจะเป็นไปตามพิกัดศุลกากร ควรระบุให้ชัดเจนว่าต้องเป็นไปตามระบบสากล เช่น ระบบสากล GHS

ฝ่ายเลขานุการฯ (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) ให้ความเห็นว่า การควบคุมวัตถุดิบอันตราย โดยไปยึดโยงกับพิกัดอัตราศุลกากร ที่ทำให้เกิดความเข้าใจว่าทำให้สามารถตรวจสอบได้ง่ายขึ้น แต่ในทางปฏิบัติ มีข้อจำกัดคือสามารถทำได้เฉพาะสารเดี่ยว

นางยุวรี อินนา ให้ข้อมูลว่าจากการศึกษาพิกัดอัตราศุลกากรพบว่า มีรายละเอียดมาก ไม่ได้ควบคุมเฉพาะสารเดี่ยว บางพิกัดเป็นผลิตภัณฑ์หรือสารผสม

นางสาวเพชรรัตน์ เอกแสงกุล ให้ความเห็นว่า ไม่สามารถครอบคลุมสารเคมีทั้งหมด เพราะสารผสมหรือผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงตลอด

นางพรคนางค์ ปีตภา นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ กรมศุลกากร ให้ข้อมูลว่า หากเป็นสารเคมีภัณฑ์ตัวเดียว มีรายละเอียดของสินค้าสามารถโยงไปถึงพิกัดศุลกากรและรหัสสถิติได้ สำหรับสารผสมหรือผลิตภัณฑ์ที่มีรายละเอียดของสินค้า เช่น ส่วนประกอบทางเคมีหรือวิธีการใช้งาน จะนำไปสู่การพิจารณาว่าควรเป็นเคมีภัณฑ์ที่อยู่ในพิกัดอะไร สามารถจัดพิกัดได้เช่นกัน สำหรับกรณีบัญชีรายชื่อวัตถุดิบอันตรายตามบัญชี ๕.๖ ถ้าแยกเป็นรายชื่อสารเคมีหรือมีรายละเอียดก็สามารถโยงไปถึงรหัสสถิติได้เช่นกัน

นางยุพดี ศิริสินสุข สอบถามว่า การนำไปยึดโยงกับพิกัดศุลกากร หน่วยงานใดรับผิดชอบ ถ้าเสนอการบูรณาการเรื่องนี้ต้องกำหนดข้อเสนอหน่วยงานรับผิดชอบด้วย

ประธานฯ ให้ความเห็นว่า หลักการคือ กฎหมายสารเคมีใหม่จะมุ่งเน้นให้มีความเป็นสากลมากขึ้น การยึดหลักการสากลเป็นเรื่องสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นระบบสากล GHS หรือระบบพิกัดอัตราศุลกากรขององค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization : WCO) เป็นแนวทางที่สามารถนำมาใช้ได้ สำหรับการกำหนดมาตรการ

ควบคุมเพื่อความปลอดภัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม เป็นอีกขั้นตอนหนึ่ง ต้องไม่ปะปนกัน หากคณะกรรมการแห่งชาติฯ มีมติเห็นชอบในข้อเสนอต้องมอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบ

ข้อที่ ๔.๔ การขาดกลไกการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกันและไม่มีกรอบดูแล การดำเนินการจัดการสารเคมีของประเทศ

ความเห็นที่ประชุม

ประธานฯ ให้ความเห็นว่า เรื่องสารเคมีอยู่ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และด้านที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในช่วงเปลี่ยนผ่าน สามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งในการทำงานของคณะกรรมการแห่งชาติฯ ได้ง่ายมาก เนื่องจากคณะกรรมการแห่งชาติฯ แต่งตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี และมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีรองรับ ถ้าเห็นว่ายังขาดตรงส่วนไหน ปรับตรงนั้น เช่น ขาดผู้ควบคุมดูแลหน่วยงานเกี่ยวกับการจัดการวัตถุอันตรายก็เสนอแนะให้ทำเข้มแข็งหรือเสนอแนะให้ทบทุนวัตถุอันตราย ๔๐ รายการที่มีระดับการควบคุมแตกต่างกัน เป็นต้น จากนั้นเสนอไปที่คณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้ความเห็นชอบ ส่วนการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ไม่เป็นปัญหา เพราะกฎหมายใหม่ต้องเขียนให้ดี ครอบคลุมและมีส่วนคณะกรรมการที่เป็นคณะกรรมการเชิงนโยบาย (Policy Committee) และคณะกรรมการรอง เช่น คณะอนุกรรมการเทคนิค (Technical Committee) เป็นกลไกกำกับดูแลให้ทำงานได้อย่างต่อเนื่อง

นายปรีชัช กุ์เกียรตินันท์ นายกษมาคมธุรกิจเคมี ให้ความเห็นว่า ข้อเสนอการดำเนินงานด้านกฎหมายข้อที่ ๑ มีเฉพาะเรื่องการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย ไม่มีกฎหมายของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน สามารถเพิ่มเข้าไปได้หรือไม่

ประธานฯ ให้ความเห็นว่า ประเด็นความเห็นของ นายปรีชัช กุ์เกียรตินันท์ มีการกล่าวถึงในตอนต้นว่าควรพิจารณาตัดหรือลดกฎหมายเดิมที่ไม่จำเป็นหรือที่เป็นปัญหาอุปสรรคหรือขัดแย้งกันด้วย

ประเด็นช่องว่างที่ ๕ การเสริมสร้างความรู้เรื่องสารเคมี การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การบริโภคและการสนับสนุนงานวิจัยพัฒนาและนวัตกรรมทดแทนการใช้สารเคมีอันตราย

ความเห็นที่ประชุม

ประธานฯ ให้ความเห็นว่า ควรเน้นความสำคัญเรื่องการสื่อสารความเสี่ยง (Risk Communication) เพื่อให้คนเกิดความตระหนักรู้ที่จะเปลี่ยนกระบวนทัศน์ทางความคิด (Mindset) ที่มีต่อสารเคมี ที่ผ่านมาเป็นสิ่งที่ไม่ได้รับความสำคัญและถูกมองข้ามมา กระบวนทัศน์ทางความคิดของประชาชนต่อสารเคมีถึงไม่ได้เกรงกลัวความเป็นอันตรายและคิดว่าเป็นเรื่องปกติ ทำให้พฤติกรรมที่แสดงออกมา ไม่ระมัดระวังและไม่ป้องกันที่เพียงพอ สามารถเพิ่มเนื้อหาในประเด็นดังกล่าวให้เข้มข้นและเขียนให้โน้มน้าวมากยิ่งขึ้น

นางสาวเพชรรัตน์ เอกแสงกุล เห็นด้วยกับประธานฯ การลดช่องว่างการสร้างเสริมความรู้เรื่องสารเคมีเป็นสิ่งสำคัญ แม้กระทั่งเจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ เช่น เจ้าหน้าที่กรมศุลกากร เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร เจ้าหน้าที่สนามบินที่จะต้องตรวจสอบทางผ่านสารเคมี ยังขาดความรู้เรื่องสารเคมี นอกจากนี้เจ้าหน้าที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมในต่างจังหวัดที่ขึ้นกับผู้ว่าราชการจังหวัดก็ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องสารเคมี

นางยุพดี ศิริสินสุข ให้ความเห็นว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกภาคส่วนควรเข้ามาร่วมดำเนินการสร้างความเข้มแข็งในเรื่องความรู้เรื่องสารเคมี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน และผู้ประกอบการ เป็นต้น สำหรับงานวิจัยก็มีความสำคัญและมีประโยชน์มาก เช่น งานวิจัยหาสารทดแทนวัตถุอันตราย หรืองานวิจัยการใช้วัตถุอันตรายที่มีความเหมาะสม

นางสาวเพชรรัตน์ เอกแสงกุล ให้ข้อมูลว่า ปัจจุบันกลุ่มอุตสาหกรรมเคมีได้ดำเนินการตามหลักดูแลด้วยความรับผิดชอบจัดฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องระบบสากล GHS โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ที่ผ่านมา ได้เข้าร่วมการประชุม ASEAN Economic Ministers-Ministry for International Trade and Industry Economic and Industrial Cooperation Committee หรือ AMEICC ทำให้ทราบว่ามีการรวบรวมฐานข้อมูลสารเคมีโดยประเทศญี่ปุ่นเกี่ยวกับระบบสากล GHS ในประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสิงคโปร์ และประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเคมียินดีช่วยเชื่อมโยงข้อมูลในต่างประเทศ เพื่อให้ทราบว่าแนวโน้มของโลก และส่งผู้แทนทำงานร่วมกับที่ปรึกษาโครงการฯ

ข้อเสนอด้านกฎหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสารเคมี และ Roadmap ข้อเสนอการพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อการจัดการสารเคมี ระยะต้น (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔) ระยะกลาง (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) และระยะปลาย (พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๙)

ความเห็นที่ประชุม

ประธานฯ ให้ความเห็นว่า ข้อเสนอที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย วงเล็บ ๓ ให้คณะกรรมการแห่งชาติฯ แจ้งไปยังคณะกรรมการวัตถุอันตรายให้ทบทวนวัตถุอันตราย ๔๐ รายการ ที่มีระดับการควบคุมไม่เท่ากัน เพราะทั้งหน่วยงาน ๖ หน่วยงาน ได้แก่ กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมโรงงานอุตสาหกรรม และกรมธุรกิจพลังงาน เป็นกรรมการในคณะกรรมการวัตถุอันตราย สำหรับข้อเสนอตาม Roadmap บางเรื่องสามารถดำเนินการได้ตั้งแต่ระยะต้น เช่น การพัฒนาศูนย์ข้อมูลกลางสารเคมีของกรมโรงงานอุตสาหกรรมที่เริ่มดำเนินการไปแล้วแต่มีข้อจำกัดไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการฯ ที่ต้องการพัฒนาศูนย์ข้อมูลกลางสารเคมี ให้ดำเนินการต่อเนื่องถึงระยะกลาง และต่อยอดในระยะปลายจากของเดิมที่มีอยู่เป็นไปตามกรอบกฎหมายใหม่ ส่วนเรื่องการสื่อสารความเสี่ยงต้องดำเนินการและให้ความสำคัญตลอดเวลา

นายศุภมล ศรีสุขวัฒนา ให้ความเห็นว่าข้อเสนอที่ ๑ การบริหารจัดการสารเคมี เน้นหาเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และการพัฒนาระบบข้อมูลกลางสารเคมี รวมทั้งข้อเสนอตาม Roadmap ยังไม่ชัดเจนที่จะทำให้เห็นภาพรวมของปัญหา และเสนอให้ปรับเปลี่ยนการนำเสนอให้เห็นลำดับขั้นตอนชัดเจน ตั้งแต่การรับวัตถุอันตรายเข้ามาในประเทศ การกักตุน และการควบคุมด้วยกลไกหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการต้องมองกลไกที่มีอยู่เป็น ๓ กลุ่ม คือ ๑. กลไกภายใต้กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายที่ต้องเชื่อมประสานกัน ๒. กฎหมายอื่น ๆ ที่มีการดำเนินงานแบบแยกส่วนนั้นต้องเชื่อมต่อกับวัตถุอันตรายที่อยู่ในบัญชีรายชื่อโดยอัตโนมัติ เช่น กฎหมายว่าด้วยกระทรวงสาธารณสุข ดูแลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในชุมชนต้องนำเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายมาใช้ ๓. กลุ่มที่อยู่นอกเหนือกรอบกฎหมาย เช่น ชุมชนหรือประชาชน

ประธานฯ เห็นด้วยกับข้อเสนอของ นายศุภมล ศรีสุขวัฒนา ควรนำเสนอให้เห็นลำดับขั้นตอนการทำงานในสภาพที่เป็นอยู่จริงเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น และทำให้ข้อเสนอในข้อเป็นประเด็นสำคัญมีความชัดเจนมากขึ้น

นางยุพดี ศิริสินสุข เสนอให้เห็นข้อเสนอที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย เป็นเรื่องแรก

นายพูลลาภ ฉันทวิจิตรวงศ์ เสนอให้แจกผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นของข้อเสนอตาม Roadmap การดำเนินงานระยะต้น ระยะกลาง และระยะปลาย เช่น ระยะต้น : พัฒนาฐานข้อมูล ระยะกลางทบทวนปรับปรุงองค์กร เปลี่ยนจากศูนย์ข้อมูลวัตถุอันตรายเป็นศูนย์ข้อมูลสารเคมี และระยะปลายมีศูนย์ข้อมูลสารเคมีตามกฎหมายสารเคมีใหม่

นางสาวคณิงนิจ ศรีบัวเอี่ยม ให้ความเห็นเห็นว่า ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากฎหมายสารเคมีกลางในระยะยาวให้ชัดเจน และมีความเป็นเอกภาพของกฎหมาย ในช่วงเปลี่ยนผ่านให้แบ่งการดำเนินงานออกเป็นระยะ ๆ เพราะเป็นแผนระยะยาว

ประธานฯ เห็นด้วยกับ นางสาวคณิงนิจ ศรีบัวเอี่ยม เนื่องจากเป็นข้อจำกัดของกฎหมายปัจจุบัน ที่ไม่สามารถกำกับดูแลสารเคมีได้ให้ครบวงจรหรือตลอดวงจรชีวิต จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนากฎหมายสารเคมีกลางขึ้นมา ในช่วงระหว่างการพัฒนากฎหมายดังกล่าว หากสิ่งใดที่ทำได้ก็ทำก่อนเพื่อกำกับดูแลได้อย่างสมบูรณ์มากขึ้น สรุปว่าที่ประชุมฯ เห็นด้วยตามที่ที่ปรึกษาโครงการฯ นำเสนอข้อเสนอด้านกฎหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสารเคมี ทั้ง ๕ ประเด็น ให้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมฯ ไปปรับปรุงเนื้อหาให้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงประเด็น ให้เห็นภาพวิวัฒนาการของการเปลี่ยนแปลงจากกฎหมายเดิมไปสู่กฎหมายใหม่ที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ในช่วงเปลี่ยนผ่านควรทำให้เห็นขั้นตอนและการดำเนินงานให้ชัดเจน ไม่ขาดตอน และมีส่วนประกอบที่สมดุล

นางยุพดี ศิริสินสุข เสนอให้แบ่งข้อเสนอด้านกฎหมายเป็น ๒ ข้อใหญ่ คือ ๑. การบังคับใช้กฎหมายพร้อมองค์กรที่รับผิดชอบ และจัดลำดับความสำคัญประเด็นที่ต้องการขับเคลื่อน เช่น การลักลอบนำเข้าขยะพิษ การแก้ไขปัญหามลพิษในผักผลไม้ และ ๒. การออกกฎหมายใหม่ เน้นการพัฒนาสาระสำคัญของกฎหมายที่จะทำให้เกิดกลไกการควบคุมกำกับอย่างครอบคลุม ทั้งนี้ได้เสนอให้ปรับชื่อข้อเสนอนี้ ๑ จากเดิม “การบริหารจัดการสารเคมี” เป็น “การบริหารจัดการระบบสนับสนุนเพื่อการจัดการสารเคมีอย่างปลอดภัย” เพื่อให้สื่อความหมายได้ดีขึ้น และได้สอบถามประธานฯ เกี่ยวกับ ข้อเสนอ Roadmap การจัดทำร่างพระราชบัญญัติควบคุมสารเคมี พ.ศ. ... ในช่วงระยะกลาง เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ชุดนี้หรือไม่ เนื่องจากอำนาจหน้าที่ครอบคลุมเรื่องการทบทวนและวิเคราะห์กฎหมายการจัดการสารเคมี และมีความเห็นเห็นว่าควรเสนอให้คณะกรรมการแห่งชาติฯ มอบหมายคณะกรรมการฯ ชุดนี้รับภารกิจในการจัดทำร่างกฎหมายสารเคมีใหม่

ประธานฯ ให้ความเห็นเห็นว่า อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ชุดนี้ คือ ให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงกฎหมายต่อคณะกรรมการแห่งชาติฯ หากคณะกรรมการแห่งชาติฯ มีมติเห็นชอบจะมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่หน่วยงานตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ และเสนอให้ปรับชื่อข้อเสนอนี้ ๑ จากเดิม “การบริหารจัดการสารเคมี” เป็น “การลดความเสี่ยงอันตรายจากสารเคมีอย่างครบวงจร” เพื่อให้ครอบคลุมรวมทั้งให้พิจารณาชื่อข้อเสนอนี้ที่เหลือให้สอดคล้องกับประเด็นช่องว่างที่นำเสนอ รวมทั้งจัดลำดับข้อเสนอนี้ที่มีความสำคัญให้ขึ้นมาอยู่ในลำดับแรก นอกจากนี้ให้ความเห็นเห็นว่า “การบริหารจัดการ” และ “การบังคับใช้” เป็นเรื่องเดียวกัน อาจไม่จำเป็นต้องแยกข้อ ส่วนมาตรการที่จำเป็นอื่น ๆ ให้เป็นมาตรการเสริม โดยสรุปปรับข้อเสนอ Roadmap การพัฒนากฎหมายเพื่อลดความเสี่ยงอันตรายจากสารเคมีให้ชัดเจนในแต่ละช่วงเวลา แสดงให้เห็นความต่อเนื่องในลักษณะพัฒนาก้าวไปข้างหน้า เป็น ๓ มาตรการ คือ (๑) มาตรการระยะเร่งด่วน ภายใต้กฎหมายเดิม เพื่อให้มีการบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ หรือเพิ่มเติมกฎหมายลูกที่จำเป็น เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบกำกับดูแลหลังออกสู่ตลาด (๒) มาตรการระยะยาว คือ การออกกฎหมายใหม่ให้ครอบคลุมสารเคมี และ (๓) มาตรการเสริม เช่น พัฒนาฐานข้อมูลกลางและหรือระบบการเชื่อมโยงข้อมูลไม่ใช้จำกัดเฉพาะการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างผู้รับอนุญาตหรือเพื่อการอนุญาตอย่างเดียวแต่ต้องเชื่อมโยงข้อมูลอย่างอื่นด้วย การสื่อสารความเสี่ยง (Risk Communication) ให้ความรู้ที่ถูกต้องนำไปสู่การปรับเปลี่ยนกระบวนการทางความคิดหรือพฤติกรรม

มติที่ประชุม

๑. เห็นชอบตามข้อเสนอด้านกฎหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสารเคมี ทั้ง ๕ ประเด็น พร้อมข้อเสนอ Roadmap โดยให้รับข้อเสนอแนะจากที่ประชุมฯ ไปปรับปรุงเนื้อหาให้มีความสมบูรณ์ครอบคลุม ชัดเจน ตรงประเด็นมากขึ้น

๒. มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำบทสรุปข้อเสนอการพัฒนากฎหมายเพื่อลดความเสี่ยงอันตรายจากสารเคมี เสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาในการประชุมฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ ในวันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการแห่งชาติฯ พิจารณาในการประชุมฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ ในวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ไม่มี

เมื่อไม่มีผู้ใดเสนอเรื่องต่อที่ประชุมอีก ประธานฯ กล่าวขอบคุณที่ประชุม และปิดการประชุม

เลิกประชุม

เวลา ๑๔.๐๐ น.

นางสาวกิริณา รุณภัย

เภสัชกรปฏิบัติการ

กองแผนงานและวิชาการ

ผู้จัดรายงานการประชุม

นางอมรรัตน์ สีนะนิจกุล

เภสัชกรชำนาญการพิเศษ

กองแผนงานและวิชาการ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม